

Huvudman

Hälsinglands utbildningsförbund
info@hufb.se

Ärendet

Tillsyn av Torsbergsgymnasiet RO 4 i Bollnäs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 1 november 2022

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2022 genomfört en tillsyn av Torsbergsgymnasiet RO4 . Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra anpassningar och särskilt stöd, studiehandledning på modersmål, åtgärder mot kränkande behandling samt trygghet och studiero.

Skolinspektionen har den 1 november 2022 beslutat att förelägga Hälsinglands utbildningsförbund att senast den 31 mars 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd, studiehandledning på modersmål samt åtgärder mot kränkande behandling. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Hälsinglands utbildningsförbund en anmärkning rörande brister i skolans betygskatalog.

Hälsinglands utbildningsförbund har den 3 april 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Hälsinglands utbildningsförbund har vidtagit åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn den 17 november 2022 genomfört en informationsinsats för säkerställande av att samtlig personal har kännedom om skolans rutiner för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. I detta ingår information om att anmäla utredningsbehov av särskilt stöd till rektorn. Det framgår även att implementering av skolans rutiner kommer att ske genom utarbetande och användning av checklistor där det tydliggjorts vad skillnaden mellan extra anpassningar och särskilt stöd är, samt vilka rutiner som gäller på skolan. Professioner inom elevhälsan har involverats i detta arbete.

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att det under perioden 1 november 2022 – 15 mars 2023 inte inkommit några anmälningar om behov av särskilt stöd. Under ovannämnda period har således inga nya åtgärdsprogram utarbetats.

Under den angivna tidsperioden har inte heller några kurser avslutats, i de fall enstaka elever har avbrutit en kurs har eleven informerats om rätten att få gå om kurser. Ingen elev har under den angivna tidperioden önskat gå om en kurs. Rektorn har påbörjat ett arbete gällande hur skolan framöver ska informera elever som inte fått lägst betyget E på en eller flera kurser om rätten att gå om en eller flera kurser.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom uppgifter från lärare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer nå de betygskriterier som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen av den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Om en elev inte fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägsta betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. Rektorn fattar beslut om en elev ska få gå om en kurs efter det att eleven och berörda lärare har fått yttra sig. Om eleven inte har fyllt 18 år ska även elevens vårdnadshavare yttra sig (9 kap. 1 och 5 §§ gymnasieförordningen).

Elevernas möjligheter att utöva inflytande på utbildningen och att ta ansvar för sina studieresultat förutsätter att skolan klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, liksom vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har (Lgy 11, 1 Rättigheter och skyldigheter).

Alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever som är i behov av extra anpassningar och särskilt stöd. Lärarna ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd och andra stödåtgärder de behöver (Lgy 11, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Hälsinglands utbildningsförbund vidtagit åtgärder med anledning av föreläggande som innebär att påtalade brister avseende extra anpassningar och särskilt stöd avhjälpes. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmål

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn gjort en bedömning av att det inte längre finns ett behov av studiehandledning på persiska. Detta med anledning av förändringar i elevsammansättningen och studieinriktningar. Vad gäller studiehandledning i tigrinja har det utan framgång gjorts flera försök att rekrytera studiehandledare i modersmål. Vidare uppges att dessa elever istället får viss studiehandledning från modersmållärare samt har tillgång till digitala tjänster som stöd. Huvudmannen gör bedömningen att elevernas resultat inte påverkats nämnvärt av att ha detta stöd istället för en särskild studiehandledare på modersmål. Till kommande läsår kommer en ny bedömning av behoven att göras och huvudmannen räknar med att kunna ge eleverna den studiehandledning de har behov av.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket istället, om det finns särskilda skäl. Studiehandledning får ges i interaktivform med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan (9 kap. 9 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att bristen vad gäller studiehandledning på persiska inte längre kvarstår med anledning av ovan redovisade förändringar av elevsammansättning och studieinriktningar. Vad gäller studiehandledning på tigrinja framgår av redovisade åtgärder att flera försök gjorts att rekrytera studiehandledare på tigrinja. Då dessa försök inte lyckats har eleverna istället fått stöd i sina studier av modersmålslärare och genom digitala tjänster.

Skolinspektionen gör sammantaget bedömningen att bristen även vad gäller studiehandledning i tigrinja avhjälpes. Av betydelse för denna bedömning är att huvudmannen uppgett att det till kommande läsår kommer att göras en ny bedömning av behovet av studiehandledning på modersmål och fortsatta försök till rekrytering ska ske om behov av studiehandledning på modersmål finns. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn genomfört en informationsinsats den 17 november 2022 för säkerställande av att samtlig personal har kännedom om skollagens bestämmelser om kränkande behandling och skyldigheten att anmäla kränkande behandling till rektorn. Blanketten för anmälan av kränkande behandling har även förnyats och ärendegången har förtydligats. Under perioden den 1 november – 15 mars 2023 har en anmälan om kränkande behandling inkommit till rektorn.

Vidare framgår av huvudmannens redovisning att skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling. Planen innehåller en översikt av planerade och påbörjade aktiviteter i syfte att förebygga och förhindra kränkande behandling på skolan. Exempelvis genomfördes en temadag om relationer den 1 december 2022. Genom projektet Trygghetens hus genomförs också en utbildning av Shanaziz hjältar för personal och elever på skolan.

Rättslig reglering

Alla som arbetar i skolan motverkar kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling. En personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn som i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En

redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan (6 kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Hälsinglands utbildningsförbund vidtagit åtgärder med anledning av föreläggande som innebär att påtalade brister avseende åtgärder för kränkande behandling avhjälpes. Ärendet ska därför avslutas.

Bedömning och betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har förtydligat rutinerna för betygsättning så att all betygsättning ska ske i enlighet med gällande bestämmelser.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Båda lärarna ska signera betygskatalogen. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Med beslut om betyg avses beslut att sätta betyg efter varje avslutad kurs och på gymnasiearbete eller efter provning, både när det gäller den som är elev i gymnasieskolan och när det gäller den som inte är det. Beslut om betyg ska genast kunna sammanställas för varje enskild elev. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (8 kap. 8 § gymnasieförordningen).

En skolenhet ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg. Betygskatalogen ska föras löpande. I gymnasieskolan ska beslut om betyg föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen har avslutats. Betygskatalogen ska bland annat innehålla namn och titel på den eller de som beslutat om betyg. Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i

betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. (4-8 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog SKOLFS 2011:123).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Hälsinglands utbildningsförbund vidtagit åtgärder med anledning av anmärkning som innebär att påtalade brister avseende åtgärder för bedömning och betygssättning avhjälpes. Ärendet ska därför avslutas.

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Agnetha Burström.

Utredaren Helen Lundell Sjöberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Gustaf Haker medverkat.